Lietas Nr. C21072715
Lietas arhīva Nr. C-0143-16/1

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Limbažu rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnese A.Miķelsone,
2016.gada 28.janvārī izskatīja rakstveida procesā Limbažos, Cēsu ielā 18, civillietu /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

A p r a k s t o š ā d a ļ a

Prasītājs 2015.gada 30.novembrī cēlis tiesā prasības pieteikumu maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu /datums/dzimušā dēla /pers. C/ un /datums/dzimušā dēla /pers. D/ uzturam.

Prasības pieteikumā prasītājs norādījis, ka ar bērnu /pers. C/ un /pers. D/ māti /pers. B/ dzīvojis kopā trīs gadus. Pašlaik atbildētāja par bērniem neliekas ne zinis, kontaktus ar bērniem neuztur un materiāli neatbalsta. Prasītājs norādījis, ka viņa ikmēneša ienākumi ir tikai 240 EUR bērnu pabalsti.

Prasītājs lūdz piedzīt no atbildētājas dēlu /pers.C/ un /pers.D/ uzturam uzturlīdzekļus Ministru kabineta noteiktajā minimālajā apmērā, t.i. 25% no minimālās algas katram līdz dēlu 7 gadu vecumam un 30% no minimālās algas katram no dēlu 7 gadu vecuma līdz laikam kamēr bērni paši sevi spēs apgādāt. Sprieduma nekavējošu izpildi prasītājs nav lūdzis.

Prasība pamatota ar Civillikuma 179.pantu.

Prasītājs norādījis, ka nevēlas, lai notiktu uzklausīšana tiesas sēdē.

Prasības pieteikums ar tam pievienotajiem dokumentiem 2015.gada 1.decembrī nosūtīts atbildētājai uz viņas deklarēto dzīvesvietas adresi /adrese A/, nosakot rakstveida paskaidrojumu iesniegšanas termiņu līdz 2016.gada 4.janvārim. /pers. B/ izsniedzamie dokumenti 2016.gada 5.janvārī saņemti atpakaļ ar pasta darbinieku norādi, ka atbildētāja sūtījuma piegādes laikā nav bijusi sastopama (16.lp.).

Tiesas dokumenti atbildētājai tika nosūtīti uz viņas deklarētās dzīvesvietas adresi (12.lp.), tātad tika ievērotas Civilprocesa likuma 56.panta piektās daļas prasības par tiesas dokumentu piegādāšanu fiziskajai personai pēc tās deklarētās dzīvesvietas adreses. Savukārt, uz atbildētāju attiecas šajā likuma normā norādītais pienākums būt sasniedzamai tās deklarētajā dzīvesvietas adresē.

Atbilstoši Civilprocesa likuma $56.^{1}$panta otrajai daļai, tiesas dokumentu nosūtīšana atpakaļ tiesai neietekmē dokumentu paziņošanas faktu un nav šķērslis lietas izskatīšanai rakstveida procesā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250^{21}.panta otro daļu atbildētājas paskaidrojuma neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā.

Civilprocesa likuma 250^{25}.panta pirmajā daļā noteiktajā kārtībā pusēm paziņots par sprieduma noraksta saņemšanas datumu.

M o t ī v u d a ļ a

Novērtējot rakstveida pierādījumus, secināms, ka prasība ir pamatota un apmierināma, jo atbilst bērna interesēm un Civillikuma 179.pantam. Uzturlīdzekļi piedzenami tikai līdz dēlu pilngadībai, jo no Civillikuma 177.panta pirmajā un otrajā daļā noteiktā izriet, ka bērni ir vecāku aizgādībā tikai līdz pilngadības sasniegšanai. Tātad vecāku tiesības pārstāvēt bērnus viņu personiskajās un mantiskajās attiecībās bez speciāla pilnvarojuma arī ir spēka tikai līdz bērnu pilngadībai.

Atbildētājai kopdzīvē ar prasītāju /datums/piedzimis dēls /pers. C/, bet /datums/piedzimis dēls /pers. D/ (8.-9.lp.). Prasītājs/pers. A/ audzina un uztur dēlus, līdz ar to viņam ir tiesības prasīt no atbildētājas uzturlīdzekļus dēlu uzturam.

Civillikuma 177.pantā noteikts, ka līdz pilngadības sasniegšanai bērns ir vecāku aizgādībā, no kā izriet vecāku tiesības un pienākums rūpēties par bērnu. Savukārt, šī panta ceturtajā daļā noteikts, ka bērna aprūpe nozīmē viņa uzturēšanu, t.i., ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu un viņa izglītošanu un audzināšanu (garīgās un fiziskās attīstības nodrošināšana, pēc iespējas ievērojot viņa individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam).

Atbilstoši Civillikuma 179.panta pirmajai un otrajai daļai vecāku (tēva un mātes) pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz vecākiem līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.

Savukārt, Civillikuma 179.panta piektajā daļā noteikts, ka minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumu Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" 2.1. un 2.2.punktā noteikts katra vecāka pienākums neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nodrošināt katram savam bērnam uzturlīdzekļus 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, ja bērna vecums ir līdz 7 gadiem un 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, ja bērna vecums ir no 7 līdz 18 gadu vecumam.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2013.gada 27.augusta noteikumiem Nr.665 „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi" no 2015.gada 1.janvāra minimālā mēneša darba alga bija 360 EUR, no kuras 25% ir 90 EUR, ja bērna vecums ir līdz 7gadiem, bet 30 % ir 108 EUR, ja bērna vecums ir no 7 līdz 18 gadiem.

Savukārt saskaņā ar Ministru kabineta 2015.gada 24.novembra noteikumiem Nr.656 „Noteikumi par minimālās mēneša darba algas apmēru normālā darba laika ietvaros un minimālās stundas tarifa likmes aprēķināšanu" no 2016.gada 1.janvāra minimālā mēneša darba alga ir 370 EUR, no kuras 25% ir 92,50 EUR, ja bērna vecums ir līdz 7gadiem , bet 30 % ir 111 EUR, ja bērna vecums ir no 7 līdz 18 gadiem.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 42.panta pirmajai daļai, 34.panta pirmās daļas 1.punkta „a" apakšpunktam un 35.panta pirmās daļas 3.punktam no atbildētāja valsts labā piedzenama valsts nodeva 323,34 EUR, ko aprēķina no piedzenamo uzturlīdzekļu gada summas 2215 EUR (180 EUR

uzturlīdzekļi par laiku no 2015.gada 30.novembra līdz 2015.gada 31.decembrim + 185 EUR x 11 mēneši), kā 320,10 EUR + 4% no 81 EUR (2215 EUR – 2134 EUR), arī ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 3,74 EUR (Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punkts).

Atbildētājai nosakāms 10 dienu termiņš sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesas izdevumu samaksu valsts ienākumos (Civilprocesa likuma 204^{1}.pants).

R e z o l u t ī v ā d a ļ a

Ņemot vērā minēto un atbilstoši Civilprocesa likuma 42.panta pirmajai daļai, 97., 193., 250^{25}, $250.^{27}$ un 204^{1}.pantam, tiesa,

n o s p r i e d a :

/pers. A/ (personas kods /personas kods/, norādītā dzīvesvietas adrese /adrese B/) prasību apmierināt.

Piedzīt no /pers. B/ (personas kods /personas kods/, deklarētās dzīvesvietas adrese /adrese A/) par labu /pers. A/ (personas kods /personas kods/, norādītā dzīvesvietas adrese /adrese B/) uzturlīdzekļus dēla /pers. C/ (personas kods /personas kods/) un dēla /pers. D/ (personas kods /personas kods/) uzturam 25% apmērā (90 EUR no 2015.gada 30.novembra līdz 2015.gada 31.decembrim, un 92,50 EUR, sākot ar 2016.gada 1.janvāri) no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas mēnesī **katram**, sākot no 2015.gada 30.novembra līdz katra bērna 7 gadu vecumam, un 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas mēnesī **katram** no katra bērna 7 gadu vecuma līdz 18 gadu vecumam.

Piedzīt no /pers. B/ (personas kods /personas kods/, deklarētās dzīvesvietas adrese /adrese A/) **valsts nodevu** 323,34 EUR (Trīs simti divdesmit trīs *euro* un 34 centus) valsts labā, kas ieskaitāma Valsts kasē, reģ.Nr.90000050138, konts LV55TREL1060190911200, BIC kods TRELLV22 un **ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus** 3,74 EUR (Trīs *euro* un 74 centus), kas ieskaitāmi Tiesu administrācijai, reģ.Nr.90001672316, konts LV51TREL2190458019000, Valsts kasē BIC kods TRELLV22, norādot iemaksas mērķi: 21499 ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi.

Spriedumu daļā par uzturlīdzekļu piedziņu izpildīt pēc sprieduma stāšanās likumīgā spēkā.

Noteikt atbildētājai desmit dienu termiņu pēc sprieduma spēkā stāšanās dienas, tiesas izdevumu labprātīgai samaksai.

Tiesas spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā 20 (divdesmit) dienu laikā no sprieduma sastādīšanas datuma (2016.gada 28.janvāra) Vidzemes apgabaltiesā, apelācijas sūdzību iesniedzot Limbažu rajona tiesā, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440^{2}.pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem.

Tiesnese A.Miķelsone